

**КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПРОТИПРАВНИЙ ВПЛИВ
НА РЕЗУЛЬТАТИ ОФІЦІЙНИХ СПОРТИВНИХ ЗМАГАНЬ:
ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ**

Згідно ст. 3 Конституції України права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави [1]. У зв'язку з цим законодавець 3 листопада 2015 року прийняв Закон України «Про запобігання впливу на результати офіційних спортивних змагань корупційних правопорушень» № 743-VIII, який зокрема покликаний чинити протидію корупції у сфері спорту. Також, даний закон передбачає внесення до Кримінального кодексу України (далі – КК України) статтю 369³, яка передбачає кримінальну відповідальність за протиправний вплив на результати офіційних спортивних змагань [2].

Доцільність такого кроку Задоя К.П. вбачає досить очевидною. На момент ухвалення зазначеного закону положення кримінального законодавства відзначались фрагментарністю в частині криміналізації проявів корупції у сфері спорту. Зокрема, положення ст. 368³ КК потенційно могли бути застосовані до випадків підкупу різноманітних спортивних функціонерів (зокрема, службових осіб спортивних федерацій, спортивних клубів) за вчинення або невчинення ними певних дій, які б дозволили впливати на результати спортивних змагань; положення ст. 354 КК – до випадків підкупу спортсменів, які перебувають у трудових правовідносинах з певною юридичною особою, тобто є її працівниками підприємства, установи чи організації, або ж до арбітрів спортивних змагань, що діють на підставі договорів про надання послуг з відповідними юридичними особами, тобто є особами, які працюють на користь підприємства, установи чи організації. З іншого боку, жодне положення КК раніше не охоплювало, наприклад, підкупу спортсменів, які не перебувають у трудових правовідносинах з певною юридичною особою, або підкупу власників спортивних клубів чи підкупу батьків неповнолітніх спортсменів [3].

Також, варто відзначити, що 16 листопада 2016 року Україною було ратифіковано Конвенцію Ради Європи проти маніпулювання спортивними змаганнями, яка має на меті боротьбу з маніпулюванням спортивними змаганнями з метою захисту чесності спорту і спортивної етики відповідно до принципу автономії спорту.

Можемо дійти до висновку, що протидія корупції у сфері спорту перебуває під пильною увагою не тільки України, але і Європейського союзу.

Можемо погодитись з К.П. Задоею стосовно того, що необхідність у доповненні КК України спеціальними антикорупційними положеннями у сфері спорту можна також пояснити низкою резонансних розслідувань, які останнім часом проводились міжнародними та українськими спортивними організаціями щодо фактів корупції у вітчизняному спорті (зокрема, футболі).

Теоретичним дослідженням кримінальної відповідальності за протиправний вплив на результати офіційних спортивних змагань приділялася увага такими вченими, як Задоя К.П., Гродецький Ю.В., Чернега Ю., Семенюк О., Неміч Ф., Михайленко Д., Савченко А.В., Кришевич О.В., Данилевський А.О., Волженкін Б.В., Грудзур О.М., Кузьмін С.В., Сараєв Д.А., Семенов Д.А. та інші. На дисертаційному рівні було проведено дослідження предмету злочинів у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг у кандидатській дисертації О.С. Бондаренко (2016 рік).

Однак, визнаючи суттєвий внесок означеної плеяди вчених у вирішення заявленої проблематики, слід все ж зауважити на відсутності комплексних монографічних робіт, присвячених кримінальній відповідальності за протиправний вплив на результати офіційних спортивних змагань (369³ КК України).

Також, згідно Єдиного державного реєстру судових рішень, на даний час немає жодного вироку суду за 369³ КК України, що на нашу думку вбачається через складні процедури доведення вини суб'єкта злочину.

Тому, з вище викладеного можемо дійти до висновку, що розглянута тема є актуальною та перспективною в подальшому науковому дослідженні.

1. Конституція України: Основний Закон України від 28.06.1996 № 254к-/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр> (дата звернення 07.05.2019);
2. Про запобігання впливу на результати офіційних спортивних змагань корупційних правопорушень: Закон України від 03.11.2015 № 743-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/743-19> (дата звернення 07.05.2019);
3. Науково-практичний коментар до 369-3 кримінального кодексу України «Протиправний вплив на результати офіційних спортивних змагань» - Задоя К.П.: веб-сайт. URL: <http://lcslaw.knu.ua/index.php/arkhiv-nomeriv/2-11-2015/item/219-naukovo-praktychnyy-komentar-do-statti-369-3-kryminalnoho-kodek-su-ukrayiny-protypravnyy-vplyv-na-rezultaty-ofitsiynykh-sportyvnykh-zmahan-zadoia-k-p> (дата звернення 07.05.2019).

Марія Арендач

студентка Навчально-наукового інституту права і психології
Національного університету «Львівська політехніка»

Володимир Канцір

професор кафедри кримінального права і процесу
Навчально-наукового інституту права і психології
Національного університету «Львівська політехніка»
доктор юридичних наук, професор

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ІМІТУВАННЯ ОБСТАНОВКИ ЗЛОЧИНУ ЯК ФОРМИ КОНТРОЛЮ ЗА ВЧИНЕННЯМ

Імітування обстановки злочину як різновид негласної слідчої (розшукової) дії є формою контролю за вчиненням злочину, що полягає у використанні слідчим або уповноваженим оперативним підрозділом спеціальних імітаційних засобів, які створюють в оточуючих уявлення про